

СУТО МІЛІЦЕЙСЬКИЙ ВИД СПОРТУ

**(ДО 60-ЛІТТЯ
СТВОРЕННЯ САМБО)**

Самооборона без зброї, або самбо належить до штучно створених видів боротьби, тому дату його виникнення можна встановити досить чітко, хоча й тут виникають суперечки. Дехто вважає роком появи цього виду спорту 1927, коли вийшов з друку вузькоспеціалізований підручник з нового виду єдиноборств, призначений для співробітників міліції. Цікаво, що творці нового виду спорту працювали в конкуруючих спортивних клубах — «Динамо» та СКА. Динамівець Віктор Спиридонов усе життя займався фізичною підготовкою співробітників міліції, прикордонників та військ НКВС. Другий автор посібника, Василь Ощепков, народився в сім'ї колишніх в'язнів на Сахаліні, звідки виїхав до Японії, де професійно займався дзюдо. Повернувшись до Радянського Союзу, Василь Сергійович почав працювати в армійському спортивному клубі СКА.

Науково обгрунтована система боротьби, що включала ряд бойових прийомів і допомагала дати відсіч нападці більш сильного та озброєного суперника, отримала високу оцінку у тогочасних силовиків. Однак самбо не став елітарним видом спорту. У нового єдиноборства з'явилося все більше і більше прихильників і наприкінці 1938 року всесоюзний комітет у справах фізичної культури та спорту при РНК СРСР створив асоціацію самбістів, від якої і прийнято вести відлік існуванню самбо як самостійного виду спорту. Вже наступного року відбулася перша першість Радянського Союзу з самбо. На жаль, мало хто з учасників тих ігор дожив до наших днів. Минулого року пішов з життя перший чемпіон з самбо, наш земляк Євген Чумаков. У 1958 році радянські спортсмени Шульц та Карошук демонстрували прийоми самбо на міжнародній виставці в Брюсселі і приблизно з цього ж року розпочалися перші міжнародні змагання самбістів. Офіційне ж

всесвітнє визнання самбо настало в 1966 році, коли Міжнародна любительська федерація боротьби ФІЛА визнала цей вид спорту як рівноправний серед інших борщівських єдиноборств нарівні з вільною та класичною боротьбою.

За шістьдесят років свого існування самбо розвивалося двома шляхами: по-перше, як спортивна боротьба з урахуванням видовищності та безпеки спортсменів і, по-друге, як бойовий вид спорту, здатний замінити зброю у реальному бою. Зрозуміло, що перший напрямок є більш масовим, а другий вивчається лише співробітниками правоохоронних структур. Щоправда, всі тренери згодні в тому, що бойовим самбо неможливо оволодіти, не засвоївши самбо спортивне.

— Самбо — це суто міліцейський вид спорту, — розповів в інтерв'ю кореспонденту газети «КРОК» тренер бойового самбо Федерації самбо України Григорій Пітик. — В умовах реальної сутички з реальним злочинцем, що активно опирається (з чим регулярно доводиться стикатися нашим правоохоронцям) навички самбо просто незамінні. Якщо в інших видах єдиноборств, зокрема айкідо, є певний елемент показовості, то у нашому виді спорту всі умовності зведені до мінімуму. Перемога в самбо, скажемо так, більш реальна.

Неважко помітити, що переважна більшість найвідоміших українських самбістів працювали або продовжують працювати в правоохоронних структурах. Можливо, це пояснюється тим, що ця боротьба до сьогодні є невід'ємною складовою фізичної підготовки особово

вого складу правоохоронців, і саме в спортивних клубах МВС зібрано найбільший потенціал фахівців, тренерів та спортсменів.

Київ сьогодні продовжує залишатись одним із найбільших в світі центрів самбо, а наш клуб Академії МВС, де головним тренером працює чемпіон світу і Європи Марсель Хасанов, є чи не найкращою школою самбо в світі. Імена наших земляків — самбістів Олександра Наухатка, Сергія Новикова, Михайла Юнака добре відомі всьому спортивному загалу. І ще одним підтвердженням популярності України як держави, з великими традиціями і досягненнями в цьому виді спорту стало те, що саме Київ було обрано для проведення престижного змагання — чемпіонату світу з самбо серед поліцейських.

● Микола ПОЛІЩУК

На фото: на чемпіонаті світу серед поліцейських у Києві.

Зліва направо стоять Олександр Наухатко, віце-президент Всесвітньої федерації самбо, президент Федерації самбо України; Михайло Тихомиров — президент російського союзу самбо; Сергій Новиков — чемпіон Європи, голова спортивного товариства «Гарт».